

Promotor: dr hab. Dorota Rynio prof. UE we Wrocławiu

Promotor pomocniczy: dr hab. Katarzyna Miszczak

STRESZCZENIE ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

mgr Artur Żurkowski

Rozwój lokalny w obszarze przygranicznym ze szczególnym uwzględnieniem potencjału endogenicznego na przykładzie powiatu prudnickiego

W realiach współczesnej, jednoczącej się Europy nadal występują miejsca, które można określić obszarami peryferyjnymi. Ta peryferyjność jest rozumiana w ujęciu ogólnym, w szczególności ma ona wymiar przestrzenny, ekonomiczny i społeczny. W obszarach peryferyjnych niejednokrotnie niekorzystne cechy nakładają się, tworząc specyficzny układ uwarunkowań, mających decydujące znaczenie dla możliwości rozwoju społeczno-gospodarczego danej przestrzeni oraz wpływających na utrzymywanie się dystansu rozwojowego, ich odrębność oraz zależność. Podstawowym problemem, jaki postawił sobie autor niniejszej dysertacji jest określenie przyczyn niskiego poziomu potencjału endogenicznego szczególnie, na obszarach przygranicznych i sposobu budowy tego potencjału z uwzględnieniem kapitału społecznego. Zainteresowania autora koncentrują się na obszarze Opolszczyzny, a w szczególności powiatu prudnickiego, tereny te przeżywają obecnie dużą dekoninkturę w rozwoju regionu w świetle rozwoju sąsiednich obszarów - Dolnego i Górnego Śląska. Wybór obszaru badawczego przez ponad 25 lat znajdował się w sferze zainteresowań zawodowych autora, jego zdaniem, podjęcie próby pozyskania rozwiązań dla regionu wydaje się być cennym impulsem do stymulacji rozwoju zarówno regionu jak i dla przedsiębiorców lokalnych reprezentujących główny zasób potencjału endogenicznego w powiecie.

Podstawowym problemem badawczym pracy jest analiza dotycząca sposobów, możliwości i skuteczności pobudzania potencjału lokalnego na obszarach przygranicznych w skali lokalnej przez rozwój lokalnego potencjału endogenicznego, przy czym istotne znaczenie w przypisuje się aktywnej postawie społeczności lokalnej nacechowanej pierwiastkami przedsiębiorczości.

Przy tak sformułowanym problemie badawczym główny cel badawczy brzmi: *Diagnoza potencjału endogenicznego obszaru przygranicznego i wskazanie specyficznych*

uwarunkowań jego rozwoju społeczno-gospodarczego poprzez określenie zmian strategicznych priorytetów w długim okresie uwarunkowanych aktywną postawą społeczności lokalnej. W rozprawie wykorzystano podejście dedukcyjne polegające na wnioskowaniu ze zjawisk ogólnych i znanych faktów o pewnych częściach i elementach całości. W pracy zastosowano również podejście indukcyjne mierzące zależności wyników uzyskanych poprzez wywiady, sondaże, weryfikujące wnioski z badań teoretycznych.

Sformułowano także cele pomocnicze pracy - poznawcze i aplikacyjne. Cel poznawczy realizowany został poprzez uzupełnienie i usystematyzowanie posiadanej wiedzy teoretycznej, z kolei cel aplikacyjny odnosi się do przeprowadzonych badań empirycznych i obejmuje wskazanie praktycznych zaleceń oraz przykładów dobrych praktyk służących rozwojowi regionu.

Dysertacja składa się ze wstępu, czterech rozdziałów oraz zakończenia.

We wstępie określono przedmiot badań, problem badawczy, cel i pytania badawcze oraz metody analizy naukowej. W rozdziale pierwszym omówiono podstawowe pojęcia związane z rozwojem lokalnym, przedstawiono rozwój lokalny na poziomie regionalnym, krajowym, jak i europejskim. W drugim rozdziale wyjaśniono znaczenie pogranicza, wskazując jednocześnie, w jaki sposób na jego obszarze kształtują się procesy społeczno-ekonomiczne. Rozdział trzeci ma charakter aplikacyjny i uwzględnia zalecenia polityki Unii Europejskiej w stosunku do obszarów pogranicza. Zdaniem autora wdrożenie rekomendowanych rozwiązań może przyczynić się do zaktywizowania badanego regionu, który potrzebuje wielokierunkowych bodźców, aby wyzbyć się cech marginalizacji. Ostatni rozdział pracy charakteryzuje procesy społeczno-ekonomiczne zachodzące w powiecie prudnickim, szczególną uwagę autor skoncentrowano na zasobach endogenicznych. W zakończeniu dokonano podsumowania analizowanych treści oraz wskazano obszary, w których mogłyby koncentrować się dalsze eksploracje w omawianym przedmiocie badawczym.

Słowa kluczowe: obszary peryferyjne, obszary przygraniczne, zasoby endogeniczne, kapitał ludzki, kapitał społeczny, strategia rozwoju, powiat

